

Quickscan Jaarverantwoording 2025

Rekenkamer Almelo

31 mei 2026

Versie 3.0 definitief

Samenvatting

Hebben we bereikt wat we willen bereiken?

De Jaarverantwoording 2025 (JV 2025) biedt in navolging van de Jaarverantwoording 2024 (JV 2024) een beperkt inzicht in de doelbereiking. Doelen zijn geformuleerd in termen van “meer” en “minder” waaraan geen streefwaarde is verbonden. Daarbij staan in de JV 2025 alleen in de programma’s doelen en de programma’s betreffen slechts een beperkt deel van de gemeentelijke activiteiten. Het college besteedt geen specifieke tekst aan het behalen c.q. dichterbij komen van doelen. Wel neemt het college per programma indicatoren op. Deze bieden meerwaarde, zeker in de programma’s waarin het college deze indicatoren van een toelichting voorziet. Dat gebeurt echter nog beperkt. Ook zijn t.o.v. de JV 2024 wisselingen in de indicatoren te zien en/of zijn er indicatoren waarvan waarden ontbreken vanwege het niet meten daarvan. Dit roept het beeld op dat er nog geen vastgestelde set indicatoren is. Het heeft voor u als raad meerwaarde om in de nieuwe begroting met het college meetbare doelen op te stellen en af te spreken via welke indicatoren de doelbereiking opgevolgd kan worden. Indicatoren die ook van een toelichting worden voorzien.

Doelen zijn veelal meerjarig en kunnen tussentijds aangepast worden als omstandigheden daartoe aanleiding geven. Belangrijk om als raad deze nieuwe ambitie dan ook vast te stellen. In de JV 2025 past het college enkele doelen aan. Veelal gaat het om woorden maar sommige doelen krijgen daarmee een andere strekking en ambitie. De vraag is of dit voor de raad voldoende navolgbaar is en of een jaarverantwoording daarvoor het geëigende document is.

Mogelijke vragen aan het college:

- Kunt u toelichten in hoeverre in 2025 doelen bereikt zijn?
- Waarom worden in de JV 2025 de operationele doelen uit de PB 2025 niet opgenomen?
- Ziet het college meerwaarde in het meetbaar formuleren van doelen en opvolging daarvan via vastgestelde indicatoren? Kan het college aangeven hoe hieraan, samen met de raad, invulling kan worden gegeven?
- Sommige doelen zijn in de JV 2025 aangepast t.o.v. de PB 2025. Wat was daarvoor de aanleiding?

Hebben we gedaan wat we zouden doen?

De in 2025 verrichte activiteiten komen in de JV 2025 uitvoerig aan de orde. Het college beschrijft deze activiteiten zowel in de programma’s, basisbegroting als in de paragrafen. In het algemeen is daarmee helder wat het college in 2025 deed. In de programma’s zijn deze activiteiten echter niet altijd gelijk aan de activiteiten zoals afgesproken in de begroting 2025. Het college gaf eerder aan dat activiteiten gedurende een jaar ook kunnen wijzigen, beter aansluitend bij de actualiteit. Dit maakt het op onderdelen wel moeilijker om te bepalen of het college voldeed aan de afspraken. Navolgbaarheid kan hier worden versterkt. Dit geldt ook voor de relatie tussen de activiteiten en doelen. Of en in welke mate activiteiten bijdroegen aan doelbereiking, is beperkt uit de JV 2025 te halen.

De organisatie is in 2025 meer robuust gemaakt door afbouw van het aantal externen en omzetting in eigen formatie. Daarbij signaleert het college krapte op de arbeidsmarkt nog altijd als risico. Het actualiseren van het (strategisch) informatiebeveiligingsplan is in 2025 niet uitgevoerd. Voor afhandeling van bezwaren geldt dat in 50% van de gevallen, door diverse oorzaken, de wettelijke afhandeltermijn niet wordt gehaald.

Mogelijke vragen aan het college:

- Welke mogelijkheden ziet het college om inzicht in de bijdrage van de activiteiten aan de doelen te versterken?
- Ziet het college meerwaarde om navolgbaarheid tussen activiteiten in de begroting en jaarverantwoording te versterken?
- Ziet het college nog risico’s aan het niet actualiseren van het (strategisch) informatiebeveiligingsplan in 2025 en wat is de reden van doorschuiven? Is de gemeente op koers met de invoering van de NIS2?
- Op welke wijze wil en kan het college het percentage binnen de wettelijke termijn afgehandelde bezwaarschriften verhogen?

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Het jaar 2025 sluit af met een positief resultaat van € 15 miljoen. In de PB 2025 werd een tekort voorzien van € 6,5 miljoen. De afwijking t.o.v. slotrapportage 2025 bedraagt € 1,7 miljoen. Dat bedrag bestaat in hoofdlijn door een nadeel van € 2,8 miljoen op de grondexploitaties, een voordeel op het sociaal domein van per saldo € 2,1 miljoen euro en een voordeel van € 1,6 miljoen door de subsidie Realisatiestimulans woningbouw. Het college stelt voor om (netto) het volledige resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

In de JV 2025 verklaart het college het verschil t.o.v. de begroting na wijziging. Daarmee maakt de JV 2025 niet duidelijk welke verschillen eerder in 2025 optraden. Als we alle verschillen over 2025 bekijken, zien we dat de afwijking per saldo voor bijna 50% verklaard wordt door hogere bijdragen van het Rijk. Daarna volgen lagere lasten sociaal domein en lagere kapitaallasten/rentelasten. Ook bij de lokale heffingen zijn voordelen ontstaan. Drie van deze vier genoemde voordelen zijn in een landelijk onderzoek herkent als bij veel gemeenten voorkomende oorzaken van positieve jaarrekeningsaldi.

Het verloop van het saldo liet in 2025 een meer gelijkmatig patroon zien. Dit was het effect dat het college wenste te realiseren met het invoeren van de Zomerrapportage als vervanger van de Voorjaarsrapportage en Najaarsrapportage. Los van dit meer gelijkmatige patroon blijft de trend dat het saldo zich gedurende het jaar steeds positiever ontwikkelt. Over de afgelopen vijf jaar bedroeg het saldo van de jaarrekening € 15 miljoen of meer. Voor een deel zijn daarin dezelfde oorzaken herkenbaar. De vraag is of het tot andere keuzes zou hebben geleid als dit bedrag bij de PB 2025 bekend was geweest.

De programmabudgetten zijn eind 2025 voor 46% uitgenut. Op dat moment is de looptijd van de programma's voor 75% verstreken. Onduidelijk is of het college verwacht dat de budgetten in 2026 worden besteed of dat het college een verlenging van de programma's ziet.

Het college overschrijdt in 2025 de verantwoordingsgrens. Er is meer onrechtmatig gehandeld dan acceptabel. Dit had in de oude situatie geleid tot een accountantsverklaring met beperking. Deels komt de overschrijding door begrotingsonrechtmatigheden die "technisch" van aard c.q. een verplichtend karakter (vormen voorzieningen) hebben. Daarnaast is er voor € 7 miljoen ten onrechte niet Europees aanbesteed. Op beide onderwerpen benoemt het college verbeterpunten. Voor de raad belangrijk om na te gaan of de verbeterpunten voldoende vertrouwen geven dat toekomstige onrechtmatigheden worden voorkomen c.q. beperkt.

Mogelijke vragen aan het college:

- Een aantal onderwerpen zoals kapitaallasten en lokale heffingen keren jaarlijks terug als positief verschil. Welke mogelijkheden ziet het college om in de begroting meer te anticiperen op een voordelig resultaat van de jaarrekening?
- De uitnutting van de programmabudgetten blijft achter bij de verstreken looptijd van de programma's. Welke conclusie verbindt het college hieraan?
- Het college heeft de verantwoordingsgrens qua onrechtmatigheden overschreden. Het college benoemt verbeterpunten ter voorkomen hiervan in de toekomst. Blijft het college hiermee in de JV 2026 binnen de verantwoordingsgrens?

Voortgang besparingsmaatregelen

In 2025 is 28% nog niet volgens plan ingevuld. Voor een deel daarvan koos het college voor incidentele invulling waarmee uiteindelijk bijna 90% van de maatregelen is ingevuld. In het inleidende hoofdstuk neemt het college daarover uitgebreide informatie op. Dit geeft de raad een goed inzicht in de voortgang, met name of het besparingsbedrag gehaald wordt. Of de in de PB 2025 benoemde mogelijke maatschappelijke consequenties zich voordeden, is niet toegelicht.

Mogelijke vragen aan het college:

- Kunt u aangeven of in de PB 2025 benoemde mogelijke maatschappelijke effecten zich voordeden?
- Rekening houdend met de incidentele invulling, is 28% van de maatregelen niet volgens plan ingevuld. Welke risico's ziet het college hier voor de toekomst?
- Er is binnen een taakveld ruimte gevonden om een besparingsmaatregel incidenteel in te vullen. Biedt dat structureel nog mogelijkheden?

De JV 2025 bevat veel informatie. De hardcopy versie is met bijna 300 pagina's fors van omvang en duidelijk toegenomen t.o.v. de JV 2024. Opgenomen gegevens en Informatie breiden uit. Soms door verplichte onderdelen maar ook door eigen keuzes. Voor u als raad is een belangrijke vraag of de toenemende informatie bijdraagt aan het versterken van uw controlerende rol? Of verliest de jaarverantwoording daarmee voor u juist focus? Zou minder en meer gerichte informatie de controlerende rol beter ondersteunen? Welke informatie is voor u echt belangrijk? Het kan meerwaarde hebben om daarover als raad onderling en ook met het college in gesprek te gaan. Ondersteunende vragen kunnen daarbij zijn:

- Is voor u belangrijker dat het doel is bereikt of de afgesproken activiteit is uitgevoerd? Oftewel wenst u vooral informatie over doelbereiking of verrichte activiteiten?
- Een groot deel van de onderwerpen (taakvelden) en budgetten is opgenomen in de basisbegroting en niet gekoppeld (als tekst in de JV 2025) aan doelen en activiteiten zoals in de programma's. De doelen staan in onderliggende beleidsnota's die weliswaar via hyperlinks te benaderen zijn maar kennis vergen van in welk document doelen staan om hier een helder beeld van te krijgen. Financieel bedragen de lasten op de programma's 0,6% van de totale lasten van de JV 2025. De focus ligt echter duidelijk op de programma's. Is voor u die verhouding en daarmee aangebrachte focus de juiste? Is voor u duidelijk welke activiteiten nu onder een programma vallen en welke onder de basisbegroting? Is voor u dit onderscheid überhaupt wel relevant?
- De programma's hebben inhoudelijke focus met beschrijving van doelen en activiteiten. Op het programmabudget vindt geen inhoudelijke verantwoording plaats want budget wordt niet overschreden en in een totaalbedrag gepresenteerd. Hoe controleert u hier de "juiste" inzet van de programmamiddelen? Andersom geldt voor de basisbegroting een sterke financiële focus waarbij vastgestelde doelen en activiteiten ontbreken. Wat zegt een budgetoverschrijding u hier precies? Heeft dit wellicht tot een groter effect of eerder bereikt doel geleid? Wat is de "waarde" van de overschrijding geweest?
- Is er voor u voldoende verband tussen het budget (wat mocht het kosten), de daarmee te verrichten activiteiten (wat zouden we daarvoor doen) en wat daarmee bereikt is (wat wilden we bereiken)? Verschillende activiteiten hebben wellicht een verschillende invloed op de doelbereiking en daarmee kan het wel/ niet volgens planning uitvoeren van een activiteit meer of minder 'erg' zijn. Kunt u daarop de controlerende taak vervullen?

Het beantwoorden van de bovenstaande vragen en het gesprek daarover met het college kan helpen om informatie in de P&C-documenten desgewenst meer focus te geven, gericht informatie te verstrekken en inspanning/effect van het opstellen van de jaarverantwoording meer in balans te brengen.

Inleiding

Over het algemeen krijgt de jaarverantwoording minder bestuurlijke aandacht dan de begroting. Naar onze mening is dat een gemiste kans. Niet alleen omdat daarmee geen recht wordt gedaan aan alle inspanningen die voor het opstellen zijn verricht. Maar vooral omdat een heldere verantwoording en het goede gesprek daarover een belangrijk onderdeel van ons democratisch stelsel vormen. Het biedt de mogelijkheid om te leren van het verleden en het daarmee in de toekomst nog beter te doen. Dat is ook onze insteek van deze QuickScan: benoemen van aandachtspunten en daarmee het debat in de raad verrijken.

Via de jaarverantwoording moet de raad een helder antwoord krijgen op de onderstaande drie vragen:

1. Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?
2. Hebben we daarvoor gedaan wat we zouden doen?
3. Heeft het gekost wat het mocht kosten?

De beantwoording van deze vragen in de jaarverantwoording vormt de “spiegel” van de vragen zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 waarin staat wat Almelo wil bereiken, wat daarvoor gedaan gaat worden en wat dat mag kosten.

Leeswijzer

Naast de samenvatting en inleiding bestaat de QuickScan uit vier hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk geven wij reflectie op het algemeen deel van de jaarstukken 2025. Daarna staat in ieder hoofdstuk één van de bovengenoemde vragen centraal. Het tweede hoofdstuk gaat over de bereikte doelen, het derde hoofdstuk over de uitgevoerde activiteiten en het laatste hoofdstuk over de kosten. De blauwe teksten lichten enkele aandachtspunten uit of doen een suggestie om over een onderwerp een vraag aan het college te stellen.

Wij gebruiken in dit document de volgende afkortingen:

- JV 2024 – jaarverantwoording 2024 Almelo
- JV 2025 – jaarverantwoording 2025 Almelo
- PB 2025 – programmabegroting 2025 – 2028
- PB 2027 – programmabegroting 2027 - 2030
- QS – QuickScan uitgevoerd door de rekenkamer
- ZR 2025 – zomerrapportage 2025

1. Algemeen deel

1.1 structuur

Na het voorwoord geeft het college in hoofdstuk 1 (“algemeen”) een samenvatting waarin het financieel resultaat kort wordt beschreven. Ook de inhoudelijke hoofdlijn van de programma’s komt daar aan de orde. In de tweede paragraaf volgt een meer uitgebreide analyse van het resultaat en een voorstel tot resultaatbestemming. De basisbegroting komt in dit onderdeel niet terug. [Hierbij kan de vraag worden gesteld of er vanuit de basisbegroting geen aandachtspunten in dit algemene deel te benoemen zijn.](#) T.o.v. de JV 2024 is paragraaf 1.3 “robuuste financiële positie” nieuw waarin het college de voortgang van de besparingsmaatregelen beschrijft.

1.2 Bereikte doelen en activiteiten

De inhoudelijke verantwoording in het algemene deel beschrijft het college met name op gebied van uitgevoerde activiteiten. De teksten geven een bondige samenvatting van wat er binnen een programma gedaan is in 2025. [Informatiewaarde kan worden versterkt als hier ook wordt opgenomen welke doelen daarmee behaald zijn en welke effecten bereikt.](#)

1.2 voortgang besparingsmogelijkheden

1.2.1. Totaaloverzicht en openstaande maatregelen

De tabellen die het college opneemt, geven een navolgbaar beeld van de realisatie van de besparingsmogelijkheden. In 2025 is daarvan 28% nog niet volgens plan ingevuld. Voor een deel koos het college in 2025 voor incidentele invulling waarmee uiteindelijk bijna 90% van de maatregelen in 2025 is ingevuld.

Het college maakt voor de informatievoorziening onderscheid in drie soorten maatregelen en presenteert zowel de te realiseren als gerealiseerde maatregelen in een totaal tabel (pagina 14):

Totaaloverzicht besparingsmaatregelen

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Dekkingsmaatregelen	-3,29	-4,62	-5,59	-6,49	-6,49
Taakstellende maatregel	-3,58	-7,49	-7,99	-8,49	-8,49
Beleidsmaatregelen	-1,69	-11,24	-15,20	-17,40	-18,39
Totaal besparingsmaatregelen	-8,56	-23,35	-28,78	-32,38	-33,37
<i>Geïmplementeerde en afgeronde besparingsmaatregelen:</i>					
Dekkingsmaatregelen	3,29	4,62	5,59	6,49	6,49
Taakstellende maatregel	3,58	5,55	5,55	5,55	5,55
Beleidsmaatregelen	0,75	1,00	1,00	1,00	1,00
Totaal geïmplementeerd en afgerond	7,62	11,17	12,14	13,04	13,04
Totaal openstaand	-0,94	-12,18	-16,64	-19,34	-20,33

Bedragen x 1 miljoen euro

Deze tabel laat zien dat van de geraamde besparingen in 2025 (€ 8,56 miljoen) 90% is gerealiseerd (€ 7,62 miljoen). In een volgende tabel geeft het college van de geïmplementeerde besparingsmaatregelen per type maatregel aan welk deel vóór 2025 is gerealiseerd en welk deel in 2025.

Het college geeft aan dat vóór 2025 geïmplementeerde en afgeronde maatregelen in eerdere P&C-documenten zijn toegelicht. In de JV 2025 vindt de toelichting plaats op de in 2025 geïmplementeerde en afgeronde maatregelen. Het verloop en de stand van zaken van de invulling is inzichtelijk. Tot slot neemt het college een tabel op met de nog openstaande taakstellingen zodat er een duidelijk zicht is op de opgave.

Openstaande besparingsmaatregelen 2025

Omschrijving	Herkomst	2025	2026	2027	2028	2029
<i>Beleidsmaatregelen</i>						
Sociaal domein ²	PN 2025-2028	-0,94	-5,20	-7,62	-8,42	-8,42
Sociaal domein ³	PN 2026-2029	0,00	-5,04	-6,58	-7,98	-8,97
Totaal beleidsmaatregelen		-0,94	-10,24	-14,20	-16,40	-17,39
TOTAAL OPENSTAAND		-0,94	-12,18	-16,64	-19,34	-20,33

Bedragen x 1 miljoen euro

T.o.v. de raming is in 2025 een besparing van 0,94 miljoen niet gerealiseerd. Dit betreft beleidsmaatregelen op het sociaal domein. De maatregelen op dit domein lopen op naar € 17,4 miljoen in 2029.

De specificatie van de niet ingevulde maatregelen is als volgt:

Wet	Besparingsmaatregel	Geïmpl. Afgerond	2025	2026	2027	2028	2029
1 Wmo	OZL aanbieden in een algemene voorziening		-0,10	-2,00	-2,00	-2,00	-2,00
	Toegang kaders meegeven voor (maximum) inzet	X					
2 Wmo	maatwerkvoorziening		-0,18	-0,40	-0,80	-0,80	-0,80
3 Wmo	Afschalen in zorgzwaarte	X	-0,18	-0,40	-0,75	-0,75	-0,75
4 Jeugd	Inzetten steunouders	X	-0,10	-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
	Toegang kaders meegeven voor (maximum) inzet	X					
5 Jeugd	maatwerkvoorziening		-0,19	-0,40	-0,80	-0,80	-0,80
6 Jeugd	Afschalen in zorgzwaarte	X	-0,19	-0,40	-0,75	-0,75	-0,75
	<i>Maatregelen vanaf 2026</i>			-1,40	-2,32	-3,12	-3,12
TOTAAL			-0,94	-5,20	-7,62	-8,42	-8,42

Bedragen x 1 miljoen euro

Daarnaast is de ombuiging data gedreven werken van € 1,44 miljoen in 2025 nog niet structureel maar incidenteel opgevangen binnen taakveld "Bestuur en ondersteuning". Dit geeft aan dat budgetten vs. uitgaven in 2025 binnen dat taakveld hiervoor ruimte boden. [Vraag aan het college kan zijn wat die incidentele ruimte was en of dit nog effect heeft op de PB 2027.](#) Van de totale besparingsmaatregelen is daarmee een bedrag van € 2,38 miljoen nog niet volgens plan gerealiseerd. Dit is zo'n 28%. In de jaarschijf 2029 zou dat percentage overeenkomen met een bedrag van € 5,6 miljoen aan ombuigingsmaatregelen. [Een vraag kan zijn of het college deze ervaring in 2025 als risico voor invulling in toekomstige jaren ziet?](#)

Onder de tabel geeft het college per onderdeel een toelichting. Het is niet altijd duidelijk hoe die toelichting aansluit op de nog openstaande taakstelling. Zo staat er bijvoorbeeld over de maatregel afschalen zorgzwaarte: "We zien een verschuiving van zwaardere naar lichtere vormen van ondersteuning. Deze verschuiving heeft tot een grotere besparing in 2025 geleid dan verwacht". Dat roept het beeld op van een meer dan ingevulde maatregel, niet nog een openstaand bedrag. [Een vraag aan het college kan zijn hoe dit gelezen moet worden?](#) In de PB 2025 gaf het college per maatregel aan (pagina 8 en 9 PB 2025) welk maatschappelijk effect zou kunnen optreden bij het implementeren van een bepaalde maatregel. Bij de eerdergenoemde maatregel zorgzwaarte stond bijvoorbeeld:

Afschalen in zorgzwaarte		0,4	0,8	1,5	1,5
4	Beoogd resultaat	Beperken intensiteit inzet van voorzieningen door strakker te sturen op eerder afschalen van ondersteuning waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen ondersteuning gericht op ontwikkeling (naar meer zelfredzaamheid) en ondersteuning gericht op stabiliseren van de situatie. Specifiek ten aanzien van behandeling (Jeugdwet) wordt vaker gekozen voor inzet basis ggz in plaats van specialistische ggz. Hiervoor is afstemming vereist met externe verwijzers, met name huisartsen.			
	Maatschappelijk effect	Mogelijk roept deze maatregel weerstand op bij inwoners die gedurende een langere periode meer uren en dagdelen ondersteuning hebben gekregen en bij een herbeoordeling minder geïndiceerd krijgen. Weerstand kan worden beperkt door vanaf de eerste contacten met de inwoner de verwachtingen ten aanzien van de inzet van voorzieningen te relativeren waarbij wij als uitgangspunt hanteren "we komen totdat we kunnen gaan". De inzet van voorzieningen en met nadruk de inzet van zwaardere vormen van ondersteuning is in principe eindig. De tijdelijkheid van de ondersteuning is de basis van de zorg en ondersteuning waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn.			

[Informatiewaarde in de jaarverantwoording kan versterkt worden als het college aangeeft in hoeverre die maatschappelijke effecten zich daadwerkelijk voordeden.](#)

1.2.2. Totaaloverzicht en openstaande maatregelen

In de ZR 2025 nam het college ook informatie op over de voortgang van de besparingsmaatregelen. De informatie in de JV 2025 sluit daar navolgbaar op aan. In de ZR 2025 stond op pagina 10 een belangrijk aandachtspunt die waarschijnlijk ook geldt voor de informatie zoals opgenomen in de JV 2025.

We zijn dan ook meteen gestart met de financiële monitoring. Het inrichten van de nieuwe werkwijzen en de monitoring is daarna opgepakt.

Een kanttekening hierbij is wel op zijn plaats; we proberen zo goed mogelijk te volgen wat het effect is van de maatregelen die we treffen en de gevolgen die we daarvan verwachten. Tegelijk is het in de praktijk lastig om overall oorzaak en gevolg met elkaar te verbinden. Met andere woorden: als blijkt dat de uitgaven daadwerkelijk lager uitvallen, dan blijft het in de praktijk lastig om aan te kunnen geven wat de oorzaak is van deze verlaging: is dat door het invoeren van de maatregelen of zijn er andere factoren die van invloed zijn.

2. Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

2.1 Programma's

De inhoudelijke speerpunten/ ambities komen in de jaarverantwoording 2025 net als in de begroting 2025 tot uiting in de vijf programma's en het plan "leefbare wijken en dorpen".

2.1.1. Strategische en operationele doelen

Evenals in de JV 2024 vindt in de JV 2025 op het bereiken van de strategische doelen geen specifieke verantwoording plaats. De operationele doelen uit de PB 2025 komen in de JV 2025 niet terug. Daarmee is onduidelijk of het bereiken van deze doelen in 2025 dichterbij kwam. Een deel van de doelen is in de JV 2025 anders geformuleerd dan in de PB 2025. Hoewel het soms om enkele woorden gaat, wijzigt bij een aantal doelen daarmee de strekking en ambitie. De vraag is of deze wijzigingen voor de raad voldoende navolgbaar zijn en of de JV 2025 als verantwoordingsdocument de juiste plaats is om doelen aan te passen. Door het ontbreken van concrete tekst moet de lezer zelf aan de hand van de beschrijving van uitgevoerde activiteiten en opgenomen indicatoren de conclusie trekken of doelen gerealiseerd werden. Op diverse onderdelen is daar onvoldoende informatie voor beschikbaar.

De programma's kennen na de algemene inleiding een weergave van de strategische doelen uit de begroting 2025. In totaal staan er in de vijf programma's zeventien (17) strategische doelen. Zes van deze doelen kennen een andere formulering t.o.v. het doel zoals opgenomen in de PB 2025. Dat is opvallend. Veelal gaat het om wijziging van enkele woorden. Strekking van het doel kan daarmee echter wel wijzigen. Bijvoorbeeld onderstaand strategisch doel bij "netwerken en positioneren" (pag. 21):

Netwerken en positioneren, strategisch doel:

*We zetten in op een **nog stevigere** positie in de samenwerking met onze strategische partners in de regio, het Rijk en positie binnen het ruimtelijk domein. We bouwen aan een stad met een duidelijker en meer onderscheidend profiel in regio en zullen dit ook uitdragen in onze omgevingsvisie*

In de PB 2025 stond daar "we zetten in op een *stevige positie*". De aanpassing is beperkt maar kent meer ambitie. Voor het onderstaande doel (pag. 57) geldt hetzelfde:

*Almelo heeft een herkenbaarder en sterker **economisch** profiel en **draagt in toenemende mate bij aan de groene, technologische topregio Twente**.*

In de PB 2025 was de tekst: "Almelo heeft een meer herkenbaar en onderscheidend profiel in de groene technologische topregio Twente". Ook deze wijziging bevat een beperkt aantal woorden maar geeft het doel een andere strekking. Doelen worden veelal meerjarig vastgesteld omdat het bereiken daarvan langere tijd kost. Daarbij kan het voorkomen dat een doel tussentijds wordt aangepast. Voor de raad is het belangrijk dat dergelijke aanpassingen navolgbaar zijn. **Daarnaast kunt u de vraag stellen of een verantwoordingsdocument de plaats is om doelen aan te passen.**

Zoals wij aangaven in de QS JV 2024 zijn doelen meestal omschreven in de vorm van "beter" en "minder". Er zijn geen streefwaarde aan gekoppeld. Daarmee is het in de jaarverantwoording lastig c.q. onmogelijk om te bepalen of het strategische doel is bereikt c.q. dichterbij kwam. **De nieuwe bestuursperiode is een goed moment om naar meetbare formulering van doelstellingen te kijken.** Als in de begroting meetbare doelen ontbreken, is verantwoording daarover niet mogelijk.

Het college besteedt, in navolging van de JV 2024, geen specifieke tekst aan het bereiken c.q. dichterbij komen van het doel. **Een vraag aan het college kan zijn of doelen dichterbij kwamen en waaraan dit af te leiden is.**

In de QS JV 2024 constateerden wij dat in programma twee (Sociaal en Vitaal) het eerste strategische doel was aangepast t.o.v. het strategische doel zoals opgenomen in de begroting 2024. De strekking is wel hetzelfde, tekst over "beter werkend ecosysteem" was verwijderd.

In de programmabegroting 2025 komt echter de oude formulering terug terwijl in de JV 2025 het doel vervolgens weer identiek is geformuleerd aan het doel in de JV 2024. [Deze inconsistenties kunnen verwarring opleveren over welk doel nu actueel is](#). Het draagt ook niet bij aan de navolgbaarheid tussen de verschillende P&C-documenten.

In de PB 2025 stonden daarnaast per onderdeel in de programma's twee en vijf ook operationele doelen die meer meetbaar geformuleerd waren. Zie het onderstaande voorbeeld:

4.1.5.1.2 Duurzame energie opwek en opslag bebouwde omgeving

Strategisch doel 2:

In 2026 wordt meer duurzame energie opgewekt. Duurzame energie wordt deels lokaal opgeslagen.

Operationele doelen:

1. In 2026 zijn - om in het jaar 2030 te voldoen aan de vastgestelde RES-opgave - relevante vergunningen bij de provincie aangevraagd en bestemmingsplanprocedures voor de opwek van duurzame zonne- en windenergie doorlopen.
2. Minimaal 50% van de nieuwe opwek van duurzame energie is in lokaal eigendom.

PB 2025, pagina 49

In de jaarverantwoording staan deze operationele doelen niet. Niet duidelijk is wat de reden daarvoor is. Juist de operationele doelen geven concreter aan wat de gemeente Almelo wil bereiken. En waarom doelen in een begroting opnemen waarover geen verantwoording wordt afgelegd? [Vraag aan het college kan zijn waarom deze doelen én de verantwoording daarover ontbreken in de JV 2025](#).

2.1.2. Indicatoren

De JV 2025 bevat in de programma's indicatoren. Niet in alle programma's staat daarop een toelichting en/of wordt samenhang met de doelen geduid. De informatiewaarde kan groeien door dat toe te voegen.

Anders dan in de PB 2025 neemt het college in alle vijf programma's een set aan indicatoren op. Dit was ook in de JV 2024 zichtbaar. In programma 1 is het aantal indicatoren t.o.v. de JV 2024 teruggebracht en neemt het college indicatoren rond woningbouw en bezoekersaantallen binnenstad niet meer op. In programma 2 zijn indicatoren juist uitgebreid. Zo valt er bij het tweede strategische doel op pagina 42 het volgende te lezen:

Strategisch doel 2:

Onze inwoners zijn zich bewuster van de noodzaak om gezond en vitaal te leven.

Trends

Er heeft een licht verschuiving plaatsgevonden met betrekking tot het aantal inwoners dat haar leefstijl wil aanpassen. Op de elementen minder alcohol drinken, gezonder eten en meer ontspannen scoren we iets beter. Alleen op het element "wil stoppen met roken" scoren we minder.

Figuur 4 Inwoners die hun leefstijl willen aanpassen
Bron: GM Volwassenen en ouderen

Figuur 5 Inwoners met een gezond gewicht
Bron: GM Volwassenen en ouderen

De relatie tussen deze twee indicatoren en het strategische doel is voor de lezer helder, [een beschreven conclusie zou de informatie versterken](#). Het heldere verband geldt niet altijd voor andere doelen en indicatoren.

Het toevoegen van inhoudelijke duiding verrijkt de informatiewaarde van de jaarverantwoording. Sterk in programma 2 is het onderdeel “rijkere verantwoording” waarin het college “beeldend en verhalend” behaalde resultaten duidt. Omdat in het sociaal domein niet alle effecten kwantitatief te duiden zijn, heeft deze vorm een duidelijke meerwaarde. De indicatoren in de programma’s 3 t/m 5 zijn ongewijzigd t.o.v. de JV 2025.

2.2. Plan Leefbare wijken en dorpen

De indicatoren in dit plan komen grotendeels uit de enquête ‘waar staat je gemeente’. In 2025 is deze, evenals in 2023, niet uitgevoerd. Daarom vindt geen verantwoording plaats. Dit toont het belang aan om te kiezen voor indicatoren die met regelmaat beschikbaar komen.

Indicator	2021	2025
Waardering leefbaarheid (gemiddeld rapportcijfer) Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen?	7,8	
Integrale samenwerking (score 1-10) De gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • werkt samen met de buurt aan plannen, activiteiten en voorzieningen • geeft de buurt de ruimte om hun ideeën en plannen uit te voeren • helpt inwoners bij het uitvoeren van hun ideeën en plannen 	5,5	
Waardering sociale betrokkenheid (score 1-10) Buurtbewoners: <ul style="list-style-type: none"> • gaan op een prettige manier met elkaar om. • staan voor elkaar klaar. • zijn te vertrouwen. 	7,5	

Het college verwijst voor cijfers naar de ontwikkelde buurtbarometer. Hierin is data van één buurt bij elkaar gebracht en wordt op een groot aantal aspecten een urgentiescore berekend. Hiermee komt in samenhang veel data bij elkaar. Deze indicatoren zijn meer feitelijk van aard.

2.3. Overige prioritaire opgaven

Dit onderdeel is in de JV 2025 vervallen of verplaatst.

In de QS JV 2024 gaven wij aan in dit onderdeel veel herhaling van tekst te zien, bijvoorbeeld onder het kopje “dierenwelzijn”. Dit onderdeel is nu verplaatst naar de basisbegroting. Het aparte onderdeel prioritaire opgaven is daarmee vervallen.

2.4. Basisbegroting – resultaten op de taakvelden

De basisbegroting is vooral financieel van aard. Daardoor geeft dit onderdeel beperkt zicht op bereikte doelen/ resultaten.

In de basisbegroting staan geen doelen. Hiervoor moeten onderliggende beleidsnota’s geraadpleegd worden die via hyperlinks te benaderen zijn. Er worden per taakveld diverse beleidsnota’s en verordeningen genoemd. Voor de lezer kan het lastig te bepalen zijn welke documenten wel / geen doelen bevatten en hoe die samenhangen. In de JV 2025 zelf is daarmee onduidelijk welke doelen worden nagestreefd met de activiteiten en budgetten. Wanneer is goed hier goed genoeg? Een deel van de taken zal wettelijk verplicht zijn met weinig tot geen beleidsruimte/ keuzevrijheid voor de gemeente. Het doel kan dan redelijk snel duidelijk zijn. De basisbegroting maakt niet duidelijk welke activiteiten/ budgetten wettelijke verplicht zijn c.q. welke mate van beleidsruimte er is. In een eerdere QS bij de Perspectiefnota wezen wij op het rapport van de Raad van Openbaar Bestuur ([Beleidsvrijheid_geduid_Adviesrapport_201903\(1\).pdf](#)). Er zijn gemeenten die o.a. aan de hand van dit rapport en type kosten per taakveld inzichtelijk maken welke keuze- c.q. beïnvloedingsruimte er binnen dat budget nu daadwerkelijk is. [Bij een eventuele doorontwikkeling van de P&C-documenten kan dit een punt voor nader onderzoek zijn.](#)

2.5. Resultaten in de paragrafen

Wij benoemde in de QS JV 2024 dat het informatief was dat het college iedere paragraaf startte met een kernachtige samenvatting. In de JV 2025 neemt het college deze samenvatting niet meer in iedere paragraaf op. [Vraag aan het college kan zijn waarom daarvoor gekozen is.](#)

2.5.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement

De gemeente Almelo richt het risicomanagement niet alleen op financiële risico’s maar ook op zogenaamde “wendbaarheidsrisico’s. Dat is een goede toevoeging. Het kan voor de raad meerwaarde hebben om ook in deze risico’s inzicht te hebben.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement staat o.a. de onderstaande tekst:

Wendbaarheid en weerbaarheid

Bij de inventarisatie van risico's wordt onderscheid gemaakt in risico's met betrekking tot wendbaarheid en weerbaarheid. Wendbaarheid (flexibiliteit) is het vermogen om zodra een onverwachte gebeurtenis zich aandient, daarop te anticiperen en er omheen te bewegen. De gevolgen hebben niet zozeer een directe financiële impact op de begroting, maar vragen flexibiliteit in sturing om de doelen te bereiken. Weerbaarheid betreft het vermogen om 'schokken', onverwachte gebeurtenissen met een directe financiële impact, op te kunnen vangen. Daarvoor is een zogenoemd weerstandsvermogen (buffer) nodig.

Almelo laat zien hiermee een integraal risicomanagement na te streven dat verder gaat dan alleen het in beeld brengen van financiële risico's. Er zijn ook risico's die wendbaarheid vragen, anticiperen en eromheen bewegen. [Het kan voor uw raad meerwaarde hebben om ook in deze risico's inzicht te hebben](#). De in formatiewaarde van de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement kan toenemen als het college vermeldt welke risico's zich in 2025 voordeden en hoe daarop is geanticipeerd.

Voor de ratio van het weerstandsvermogen neemt het college de volgende informatie op (pag. 131):

Berekening weerstandsratio	Streefratio = 1,2		
	JVW 2024	BEGR 2026	JVW 2025
Grondexploitatie (benodigd)	4,200	16,600	15,600
Overige exploitatie (benodigd)	5,500	6,360	5,867
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	9,700	22,960	21,467
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	46,026	46,027	61,466
Weerstandsratio	4,74	2,00	2,86

Bedragen x 1 miljoen euro

Ten opzichte van de programmabegroting 2026, het meest recente moment waarop wij integraal over het gemeentelijke risicoprofiel gerapporteerd hebben, is de totaal benodigde weerstandscapaciteit gedaald. De beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen naar 61,5 miljoen euro eind 2025. De weerstandsratio (beschikbaar / benodigd) komt bij de jaarverantwoording 2025 uit op 2,86. Dat is boven de streefwaarde van 1,2.

De ratio ligt ruim boven de streefwaarde van 1,2. In een eerdere QS gaven wij daarbij aan dat niet alleen naar de ratio moet worden gekeken om een oordeel te geven over de robuustheid. De ratio wordt in belangrijke mate bepaald door de volledigheid van de risico-inventarisatie.

Als weinig risico's in beeld zijn c.q. de financiële gevolgen daarvan optimistisch worden in geschat, leidt dat tot een hogere ratio.

2.5.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Pagina 140 staat de volgende tekst: "We werken aan de gevolgen van de Europese Natuurherstelverordening die aangeeft dat we niet achteruit mogen gaan in het areaal groen. Logischerwijs geeft dit een spanningsveld met de overige opgaven van de stad die ook een ruimteclaim meebrengen". [Een vraag aan het college kan zijn hoe met dat spanningsveld wordt omgegaan?](#)

3. Hebben we daarvoor gedaan wat we zouden doen?

3.1 Programma's

3.1.1. Activiteiten

Het college geeft veel informatie over uitgevoerde activiteiten. De verantwoorde activiteiten zijn niet altijd één op één navolgbaar vanuit de PB 2025. Dat maakt lastig om na te gaan of de afgesproken activiteiten (volledig) zijn uitgevoerd. Of en in welke mate activiteiten bijdroegen aan doelbereiking is niet helder.

Het college beschrijft de activiteiten die zijn uitgevoerd om de strategische doelen dichterbij te brengen. Niet alle activiteiten zoals opgenomen in de PB 2025 komen navolgbaar in de JV 2025 terug.

programma / onderdeel	aantal in begroting	1 op 1 in jaar-verantwoording	Opmerkingen
Stedelijke ontwikkeling			
1.1 Kwalitatieve aantrekkelijke stad	4		1 Brede welvaart uit de begroting komt geheel niet terug
1.2 Netwerken en positioneren	3		2 Provada in de jaarrekening nieuw
1.3 Kennis en professionalisering	2		1 Daarnaast drie nieuwe activiteiten
Subtotaal	9		4
Sociaal en vitaal			
2.1 Mentaal veerkrachtige inwoners	9		8 Eén activiteit samengevoegd. Communicatie niet apart.
2.2 Gezond en vitaal	7		6 Communicatie niet apart opgenomen, 1 nieuwe activiteit
2.3 Kansengelijkheid jeugd	7		7 Twee nieuwe activiteiten
Subtotaal	23		21
Zorgen Veiligheid			
3.1 Meer veilige situaties bij kwetsbare inwoners	8		7 In de verantwoording 1 nieuwe activiteit
3.2 Meer veilige omgeving voor jongeren	7		1 In de verantwoording 5 nieuwe activiteiten
3.3 Partners in het zorg- en veiligheidsdomein	5		4 In de verantwoording 1 nieuwe activiteit
Subtotaal	20		12
Economie en arbeidsmarkt			
4.1 Almelo banenmotor in een krachtige Twentse economie	2		2
4.2 Almelo biedt ruimte voor ondernemerschap en bedrijvigheid	8		8
4.3 Almelo bindt en boeit talent op alle niveaus	5		5
4.4 Almelo unieke beleving door water en het groen	4		4
Subtotaal	19		19
Klimaat en milieu			
5.1 Energiebesparing	3		3 1 nieuwe activiteit
5.2 Duurzame energie opwek em opslag bebouwde omgeving	8		8
5.3 Warmtetransitie	7		7
5.4 Circulaire economie	3		3
Subtotaal	21		21
TOTAAL	92	77	84

In de JV 2024 was 76% van de activiteiten uit de begroting navolgbaar. In de JV 2025 is dat 84%. Programma Klimaat en milieu en het programma Economie en Arbeidsmarkt zijn voor 100% navolgbaar Dit is vrijwel gelijk aan de JV 2024. Het programma Zorg en Veiligheid kent in de omschrijving de meeste activiteiten met een afwijking t.o.v. de PB 2025. Dit maakt lastig navolgbaar of het college de afgesproken activiteiten uitvoerde. Het college gaf in de reactie op de QS JV 2024 aan dat activiteiten gedurende het jaar soms wijzigen omdat die beter bij de actualiteit aansluiten. Voor de raad kan het meerwaarde hebben om in beeld te hebben welke van de afgesproken activiteiten zijn gewijzigd en waarom. Dat is nu vaak niet te achterhalen.

De kop van de tabellen met activiteiten is "wat hebben we gedaan en hebben we bereikt". De beschrijving is echter veel op het niveau van inspanning en weinig op niveau van daarmee behaalde resultaten en/of bereikte effecten. Bijdrage aan het doel is daarmee niet altijd duidelijk.

Relatie naar de zomerrapportage 2025

De activiteiten zoals genoemd in de JV 2025 kwamen voor een belangrijk deel ook in de ZR 2025 terug. Daarmee is er een heldere verbinding en is opvolging navolgbaar.

3.1.2. Prioritaire opgaven

De relatie hiervan naar de PB 2025 is onduidelijk.

Het eerste programma sluit af met een weergave van “prioritaire opgaven”. Dit overzicht staat niet in de PB 2025. Daardoor is niet na te gaan of deze prioritaire opgaven volgens afspraak zijn. [Het kan meerwaarde hebben om deze opgaven ook aan de begroting toe te voegen](#). De andere programma’s kennen deze prioritaire opgaven niet.

3.2 Paragrafen

3.2.1. Bedrijfsvoering

In 2025 is de externe inhuur afgebouwd en omgezet in eigen formatie. Dit versterkte de robuustheid van de organisatie. [Het college waarschuwt dat er nog altijd krapte op de arbeidsmarkt is. Het actualiseren van het \(strategisch\) informatiebeveiligingsplan schuift door naar 2026.](#)

In de paragraaf bedrijfsvoering neemt het college op pagina 146 informatie op over de doorontwikkeling van de eenheid Uitvoering Sociaal. Via de uitvoering van het Plan de Campagne zijn volgens het college “grote slagen gemaakt in het vernieuwen, moderniseren en verbeteren van de digitale basis onder het werk van de eenheid”. Ook is er sterk ingezet op het doorontwikkelen van de eenheid in lijn met de inhoudelijke opgave waar het sociaal domein voor staat. Het college gaf eerder aan dat dit een belangrijke randvoorwaarde is voor de besparingsmaatregelen in het sociaal domein.

Op pagina 147 valt te lezen dat de externe inhuur is gedaald van 14% naar 10%. Daarnaast is de formatie gegroeid van 921 FTE naar 942 FTE. Een groter deel van de werkzaamheden is structureel binnen de organisatie geborgd. Daarbij waarschuwt het college dat de arbeidsmarkt krap blijft. In 2025 is gewerkt aan het versterken van de werkgeverspositie. Het blijft volgens het college noodzakelijk om zorgvuldig te prioriteren in capaciteit en uitvoering. [Vraag aan het college kan zijn of de krapte op de arbeidsmarkt tot bezettingsproblemen leidt op cruciale functies.](#)

Het college geeft op pagina 148 aan dat het aanpassen van het strategisch informatiebeveiligingsplan en de aanpassing van het informatiebeveiligingsplan is doorgeschoven naar 2026. [Een reden hiervoor is niet opgenomen](#). Een door ons uitgevoerd onderzoek naar bewustwording rond informatiebeveiliging ([Rekenkameronderzoek Informatiebeveiligingscultuur gemeente Almelo Almelo - iBabs Publiekspitaal](#)) gaf het belang van een goede informatiebeveiliging aan. [U kunt het college vragen of het doorschuiven van de voornoemde beveiligingsplannen hierop nog impact heeft.](#)

3.2.2. Verbonden partijen

Voor de jaarstukken 2025 van de Verbonden Partijen volgt zoals gebruikelijk een aparte regionale QuickScan in opdracht van de diverse rekenkamers.

In de paragraaf licht het college twee onderwerpen uit. Van het Regionaal bedrijventerrein Twente (RBT) geeft het college aan dat de raad besloot om toestemming te verlenen voor de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling en overname van de grondexploitatie, laad- en loskade en erfpachtportefeuille. Daarnaast informeert het college de raad op pagina 155 over de financiële situatie bij het sportbedrijf Almelo en stappen die zijn gezet om het Sportbedrijf toekomstbestendig te maken.

3.2.3. Dienstverlening

Dit is een extra paragraaf naast de wettelijk verplichte paragrafen die de raad goed inzicht geeft in een aantal aspecten rond dienstverlening. In 50% van de gevallen wordt bij bezwaren de wettelijk termijn niet gehaald. Oorzaken hiervoor zijn divers en liggen niet altijd in de invloedssfeer van de gemeente.

Dit is een facultatieve paragraaf. De paragraaf geeft, zowel kwalitatief als kwantitatief, inzicht in diverse aspecten rond dienstverlening.

Soort klacht algemeen	2021	2022	2023	2024	2025
Bejegening/ handelswijze	13	20	14	12	11
Werkwijze	9	9	6	6	13
Informatieverstrekking	1	2	0	20	9
Niet ontvankelijk	3	2	2	1	8
Totaal	16	26	33	22	41

Op pagina 175 neemt het college de hiernaast opgenomen tabel over het aantal klachten op. Het aantal klachten lijkt in 2025 fors te zijn toegenomen waarbij de vraag is of de totaalstelling in de tabel wel klopt.

Belangrijk is daarbij nog de volgende toelichting die het college geeft

Gemiste klachten

Op 3 oktober 2023 is de website Almelo.nl volledig vernieuwd vanwege de overstap naar een nieuw contentmanagementsysteem (CMS). Door een fout in de instelling bij het klachtenformulier zijn doorverwijzingen niet overgenomen. Hierdoor zijn 169 klachtenformulieren van 3 oktober 2023 tot 16 mei 2025 niet geregistreerd en niet ingeboekt. De gemiste klachten betreffen zowel algemene klachten als klachten die betrekking hebben op het sociaal domein. Hierover is de gemeenteraad op 24 juni 2025 per [raadsbrief](#) geïnformeerd.

Op pagina 176 beschrijft het college dat bij de afhandeling van bezwaren in 50% van de gevallen de wettelijke termijn niet is gehaald. Het College licht de oorzaken toe. [Vraag aan het college kan zijn hoe dit percentage wordt verbeterd op de onderdelen waarop het college invloed heeft.](#)

3.2.4. Paragraaf Openbaarheid

Het aantal Woo-verzoeken nam in 2025 stevig toe. T.o.v. 2023 is de stijging bijna 86%.

Het aantal Woo-verzoeken nam in 2025 stevig toe. Het college schrijft daarover: *“We zien dat we per jaar steeds meer Woo-verzoeken krijgen en dit is ook te zien bij andere bestuursorganen. Twee jaar geleden kwamen er 35 Woo-verzoeken binnen. Ten opzichte van het jaar 2025 is dat een toename van 85,71%. Dit effect vindt bij steeds meer overheden plaats. Het ministerie van BZK wijst erop dat het aantal Woo-verzoeken de afgelopen twee jaar is toegenomen, omdat de Woo geen grenzen stelt aan de aard of omvang van verzoeken, en geen belang vereist bij het opvragen van informatie.”*

3.2.5. Majeure projecten

De paragraaf bevat één project (zwembad). Over dit project worden geen afwijkingen vermeld.

Bij de QS PB 2025 vroegen wij aandacht voor deze paragraaf en het feit dat daarin slechts één project is opgenomen.

3.3 Basisbegroting

Uitgelichte activiteiten zijn informatief.

Bij ieder taakveld licht het college een aantal activiteiten uit. Niet duidelijk is op basis van welke criteria die selectie plaatsvindt.

Bij taakveld bestuur en ondersteuning valt op pagina 84 de onderstaande tekst te lezen:

Snippergroen

Het proces van snippergroen is uitgewerkt in 2025 het pilotproject ‘Aanpak oneigenlijk grondgebruik’ is nog niet gestart vanwege capaciteits-uitdagingen, we zijn voornemens om dat wel in 2026 te gaan doen

[Vraag aan het college kan zijn waar dat voornemen van afhankelijk is en welke rol u als raad daarbij heeft.](#)

Bij taakveld Veiligheid beschrijft het college (pag. 91) hoe ingezet op de aanpak rond ondermijning. Een onderzoek naar de aanpak van ondermijning staat op ons onderzoeksprogramma 2026.

In 2025 is een belangrijke stap gezet richting een toekomstbestendige en efficiënte inrichting van onze afvalinzameling, zo schrijft het college op pagina 118 bij het taakveld Volksgezondheid en milieu. Vanaf 1 januari 2027 wordt overgestapt op een systeem van na-scheiding. De verdere voorbereiding daarop vindt in 2026 plaats. [Het is voor u als raad raadzaam om de effecten van deze wijziging goed op te volgen en een moment van evaluatie af te spreken.](#)

4. Heeft het gekost wat het mocht kosten?

4.1. Saldo JV 2025

Het jaar 2025 sluit af met een positief resultaat van € 15 miljoen. Er is een beperkte afwijking van € 1,7 miljoen t.o.v. de slotrapportage 2025.

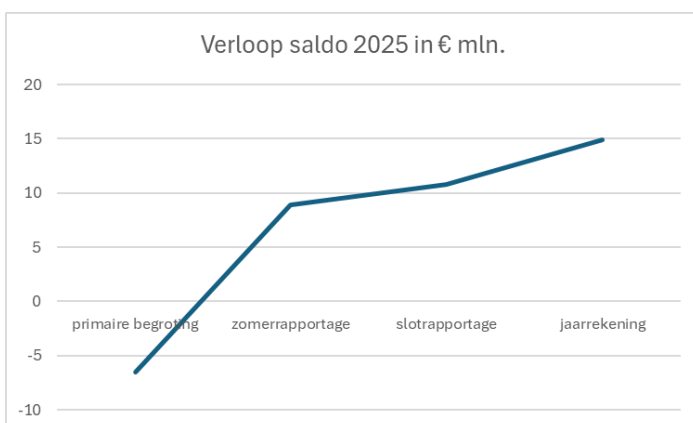
De gemeente Almelo sluit het jaar 2025 af met een voordelig saldo van € 15 miljoen. In de primaire begroting 2025 werd nog een tekort verwacht van € 6,5 miljoen.

Resultaat	Begroting na N/V wijziging	Realisatie N/V 2025	Vershil N/V
Lasten	430.888 N	417.819 N	-13.070 V
Baten	-416.224 V	-404.218 V	12.005 N
Saldo baten en lasten	14.665 N	13.601 N	-1.064 V
Stortingen reserves	19.331 N	18.106 N	-1.225 V
Onttrekkingen reserves	-47.326 V	-46.696 V	630 N
Saldo mutatie reserves	-27.995 V	-28.590 V	-595 V
Resultaat 2025	-13.331 V	-14.989 V	-1.659 V

Bedragen x 1.000 euro

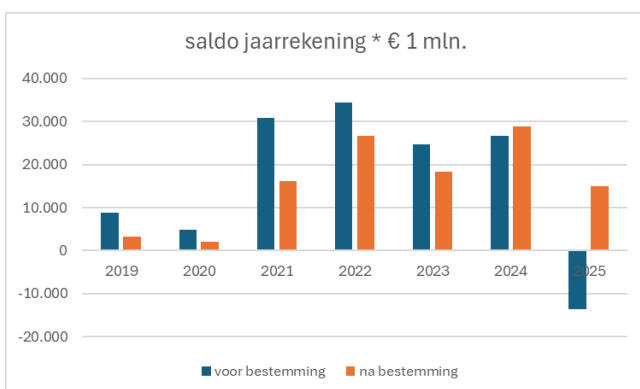
Dit saldo wijkt € 1,7 miljoen af van het geraamde saldo na de slotrapportage 2025. Het college meldt dat de afwijking t.o.v. het geraamde saldo vooral ontstaat door een nadeel van € 2,8 miljoen op de grondexploitaties, een voordeel op het sociaal domein van per saldo € 2,1 miljoen euro en een voordeel van € 1,6 miljoen door de subsidie Realisatiestimulans woningbouw.

Het resultaat van de jaarverantwoording 2025 wijkt in beperkte mate af van de begroting na wijziging. Het college geeft bij de rechtmatigheidsverantwoording (pagina 152) aan welke maatregelen het college neemt om dergelijke verschillen in de toekomst verder te voorkomen. Het verloop van het verwachte saldo gedurende het jaar 2025 was minder grillig dan in 2024. In de diverse rapportagemomenten is gedurende jaar wel een steeds grotere positieve ontwikkeling van het saldo te zien.

N.a.v. het grillige saldoverloop in voorgaande jaren besloot het college in 2025 geen voorjaars- en najaarsrapportage meer op te stellen. Gekozen is voor één zomerrapportage. Hoewel effect van één jaar nog te beperkt basis vormt voor conclusies, lijkt het gewenste effect (minder grillig verloop) in 2025 zichtbaar. **Uitdaging blijft om het voordeel nog eerder in het jaar en bij voorkeur al bij de begroting te voorzien.**

Een voordelig jaarrekeningresultaat is in de afgelopen jaren in Almelo geen uitzondering. In de onderstaande grafiek staat het saldo voor bestemming (zonder verrekening met reserves) en het saldo na bestemming (na tussentijdse verrekening met reserves).

In de afgelopen vijf jaar was het saldo na bestemming altijd € 15 miljoen of meer. In de jaren 2019 t/m 2023 was het saldo voor bestemming altijd hoger dan het saldo na bestemming. Dit betekent dat er gedurende het kalenderjaar per saldo bedragen aan de reserves (eigen vermogen) zijn toegevoegd. In 2024 was dat anders en is het saldo ná bestemming juist hoger. In 2025 is dit ook het geval en van een grotere omvang.

In de JV 2025 wordt, zoals uit de onderstaande tabel blijkt, per saldo voor € 28,5 miljoen onttrokken aan de reserves

Resultaat	Begroting na wijziging	N/V	Realisatie 2025	N/V	Vershil	N/V
Lasten	430.888	N	417.819	N	-13.070	V
Baten	-416.224	V	-404.218	V	12.005	N
Saldo baten en lasten	14.665	N	13.601	N	-1.064	V
Stortingen reserves	19.331	N	18.106	N	-1.225	V
Onttrekkingen reserves	-47.326	V	-46.696	V	630	N
Saldo mutatie reserves	-27.995	V	-28.590	V	-595	V
Resultaat 2025	-13.331	V	-14.989	V	-1.659	V

Bedragen x 1.000 euro

Uit de tweede onderstaande tabellen blijkt dat dit bedrag in de PB 2025 nog vrijwel nihil was (eerste tabel) en in de SR 2025 een bedrag van € 8,7 miljoen (tweede tabel). Uit de JV 2025 wordt ons niet direct duidelijk waar het verschil van bijna € 20 miljoen extra onttrekking in zit. [U zou het college hierover een vraag kunnen stellen.](#)

Financieel meerjarenperspectief	Begroting 2025	N/V
Totaal lasten	383,53	N
Totaal baten	-377,34	V
Saldo van baten en lasten	6,18	N
Stortingen reserves	11,57	N
Onttrekkingen reserves	-11,22	V
Saldo reserve mutaties	0,34	N
Begrotingssaldo	6,52	N
Waarvan: incidentele baten en lasten	6,52	N
Structureel begrotingssaldo	0,00	N

Bedragen x 1 miljoen euro

Reserves	Begroting voor SR 2025	Wijziging 2025	N/V	Begroting na SR 2025
Stortingen reserves	18.067	1.264	N	19.331
Onttrekkingen reserves	-30.852	2.770	N	-28.081
Totaal reserves	-12.785	4.034	N	-8.750

Bedragen x 1.000 euro

In de afgelopen vijf jaar bleek het resultaat € 15 miljoen of meer hoger dan geraamd. [Relevante vraag](#) voor de raad is of dit tot andere keuzes bij de begroting zou hebben geleid als dit saldo al bij de begrotingsbehandeling bekend was.

4.2. Verklaring van het saldo

Belangrijke onderdelen in het totale voordelige saldo over 2025 zijn hogere bijdragen van het rijk, lagere kapitaallasten/ rentelasten en een onderbesteding op het sociaal domein. Daarnaast zijn er hogere inkomsten uit lokale belastingen en heffingen zoals de ozb en parkeerbelasting. Een aantal van deze verschillen is in de afgelopen jaren een terugkerend onderdeel van het saldo van de jaarrekening. Deze verschillen voorzien bij de begroting kan invloed hebben op keuzes die bij de begrotingsbehandeling worden gemaakt.

Het college verklaart hoe die afwijking t.o.v. de begroting na wijziging is ontstaan. Ook geeft het college weer welk deel incidenteel en welk deel structureel is. Doordat het college vergelijkt met de begroting na wijziging, maakt de JV 2025 niet duidelijk hoe het totale saldo van € 15 miljoen is opgebouwd. Die informatie staat in eerdere rapportages.

De informatiewaarde van de jaarverantwoording kan worden versterkt door ook dat overzicht in het document op te nemen. De raad kan overwegen om het college te verzoeken om dit in volgende jaarverantwoordingen te doen.

Onderstaand de informatie zoals wij die verzamelden vanuit de samenvatting van de tussentijdse rapportages met daarbij een vergelijking of deze verschillen zich in de JV 2024 ook voordeden.

Overzicht wijzigingen 2025		2025	2024
Saldo primaire begroting		-6,5	0,6
Kapitaallasten	Zomerrapportage	1,3	1,1
Rentebaten / treasury	Zomerrapportage / slotrapportage	3,5	2,8
Beschermd Wonen	Zomerrapportage	1,0	
Sportbedrijf Almelo	Slotrapportage	-0,4	
Grondexploitaties	Jaarverantwoording	-2,8	
Opvang ontheemden Oekraïne	Slotrapportage	2,0	2,0
Sociaal domein	Jaarverantwoording	2,1	2,1
Realisatie stimulans woningbouw	Jaarverantwoording	1,6	
Vrijval prijscompensatie	Zomerrapportage	1,0	
Hogere opbrengst ozb	Slotrapportage	1,0	0,5
Lagere lasten bijstand / hogere rijksbijdrage	Slotrapportage	1,4	0,4
Lagere lasten WMO / Jeugdwet	Slotrapportage	2,9	-6,0
Verkoop Adastraat	Slotrapportage	0,4	
Gemeentefonds	Zomerrapportage / slotrapportage	8,8	2,1
Correctie onttrekking algemene reserve	Slotrapportage	-4,4	3,6
Overige verschillen		2,1	
Saldo na wijziging		15,0	

Bij dit overzicht signaleren wij een aantal aandachtspunten.

Sociaal Domein

In de ZR 2025 gaf het college aan per saldo een voordeel op het sociaal domein te zien. Er was een nadeel op de WMO van € 1,3 miljoen en een voordeel van € 4,3 miljoen op jeugd. Met het oog op diverse risico's die werden genoemd, vertaalde het college dat bedrag toen nog niet in het saldo (pag. 38 zomerrapportage). In de slotrapportage verwerkt het college vervolgens een voordeel van € 2,9 miljoen. In de JV 2025 komt daar nog € 2,1 miljoen bij. Dit leidt in totaal tot een stevig voordeel op het sociaal domein. Het college geeft in de toelichting aan dat dit zowel incidentele als structurele voordelen zijn. De impact op de PB 2027 is niet duidelijk. [Een vraag aan het college kan zijn welk structureel effect dit gaat hebben in de komende begroting.](#)

Kapitaallasten/ rentelasten en -baten

Voor de kapitaallasten is in de ZR 2025 een voordeel gemeld van € 1,3 miljoen. Daarnaast is ons beeld dat in de jaarverantwoording de kapitaallasten tot een aanvullend voordeel leiden. Dit voordeel is in de inleiding niet specifiek benoemd. Ook is in de tussentijdse rapportages een voordeel op rente gerealiseerd van € 3,5 miljoen. Dit voordeel heeft een relatie met het voordeel op de kapitaallasten waardoor het totale voordeel op dit onderdeel minimaal € 4,8 miljoen is. We benoemden dit ook als aandachtspunt in eerdere QS's. In zowel de begroting 2022, 2023, 2024 en 2025 is na de perspectiefnota een positieve correctie zichtbaar onder de noemer "kapitaallasten". Vervolgens zien we ook in de door ons onderzochte JV-en 2024 en 2025 voordelen op kapitaallasten en rente. Dit versterkt onze eerdere vraag [welke oorzaken onder deze vertraagde uitvoering van investeringen zitten waardoor dergelijke voordelen op de kapitaallasten ontstaan?](#)

Zijn het externe omstandigheden of is er (ook) sprake van een planningsoptimisme? Door dit scherper te krijgen, is het wellicht mogelijk om deze voordelen ook in meerjarig perspectief te ramen en daarmee geen ombuigingen door te voeren die niet noodzakelijk zijn voor een sluitende begroting.

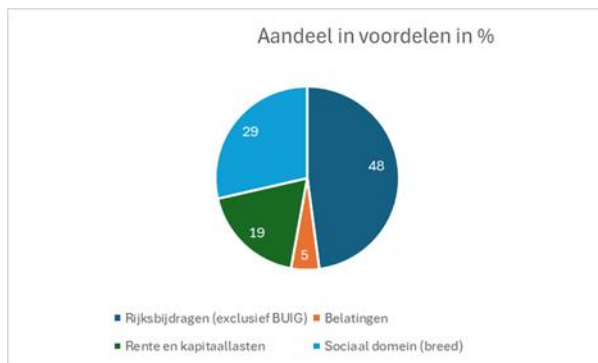
Voor het voordeel op rentelasten- en baten meldt het college dat deze mede ontstaan doordat er in de afgelopen jaren positieve rekeningresultaten waren. Dit maakte dat er ruime liquide middelen aanwezig waren en lenen niet noodzakelijk was. [De vraag hierbij is of dit effect niet eerder \(bij de begroting\) te voorzien was?](#)

Rijksbijdragen

Een belangrijk onderdeel in het saldo vormen de rijksbijdragen en -subsidies. In de toelichting van het college zijn voordelen op zowel de algemene uitkering zichtbaar als op specifieke uitkeringen (Oekraïne) en subsidies (Realisatiestimulans).

Totaalbeeld

Onderstaand maakten wij inzichtelijk wat het aandeel van de grotere voordelen is in het totaal voordeel (nadelen in het saldo buiten beschouwing latend). De voordelen tellen op tot bijna € 26 miljoen.

De hogere bijdragen van het rijk vormen bijna 50% van het voordeel. De gemeente Almelo heeft hierop weinig invloed. Op de tweede plaats (bijna 30%) zijn er voordelen op het sociaal domein. Tot slot zijn grotere voordelen zichtbaar op de rente- en kapitaallasten en bij de raming van de belastingen.

Landelijk is door de vereniging van Rekenkamers in 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de onderbesteding bij gemeenten.

Dit onderzoek ([Schipperen tussen Crises en Ambitie](#)) kende de volgende conclusies:

- *We vonden optimisme in de planning grote projecten waar bij vertraging en tegenslagen geld moet worden doorgeschoven naar volgende begrotingsjaren (geoormerkt). Deze tegenslagen in de planning zijn (deels) wellicht van tevoren te voorzien.*
- *Optimisme bij het invullen van vacatures: veel overheden hebben hier jaar op jaar moeite mee. We zien een patroon dat elk jaar opnieuw wordt ingeschat (begroot) dat de personeelskosten dit jaar wel uitgegeven zullen worden, maar er elk jaar geld overblijft.*
- *Pessimisme bij inkomsten belastingen: belastinginkomsten worden structureel te laag ingeschat, dit zorgt voor structureel hogere opbrengsten dan geraamd.*
- *Het Rijk werkt verstorend op de gemeentebegroting door de mei-, september- en decembercirculaire en de incidentele middelen die hier vrijkomen. Dit zijn incidentele middelen die niet voor structurele tekorten (Jeugdzorg, WMO, huisvesting scholen etc.) gebruikt kunnen worden en dus een belangrijke oorzaak zijn van onderbesteding.*

Drie van de vier oorzaken (lagere kapitaallasten, lagere raming inkomsten en hogere rijksbijdragen) zijn in het saldo van de gemeente Almelo ook zichtbaar. [Daarmee is de gemeente Almelo in de verschillen bij de jaarverantwoording niet uniek t.o.v. andere gemeenten.](#)

4.3 Verschillenanalyse in de Basisbegroting

Verschillen op de incidentele projecten worden niet toegelicht. Gelet op het aantal verschillen op dit onderwerp, kan het meerwaarde hebben om hierop toch een toelichting te vragen. Mogelijk is er een overkoepelende oorzaak voor de verschillen die aandacht behoeft.

De basisbegroting beschrijft per hoofdfunctie de uitvoering van de activiteiten van de gemeente Almelo. De lasten, baten en de verplichte indicatoren zijn opgenomen. Het college geeft per hoofdfunctie een toelichting op de opgetreden financiële verschillen tussen de begroting na wijziging en werkelijkheid. Het college licht echter niet alle verschillen toe. Op pagina 82 geeft het college het navolgende aan:

In voorgaande jaren zijn meerjarige incidentele projecten in de jaarverantwoording niet nader geanalyseerd. De belangrijkste reden daarvoor was dat het jaar van begroten af kan wijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voordelen of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn. Enkel overschrijdingen van het totale projectbudget werden in de verschillenanalyse in de jaarverantwoordingen benoemd. Deze werkwijze zetten wij in deze jaarverantwoording voort.

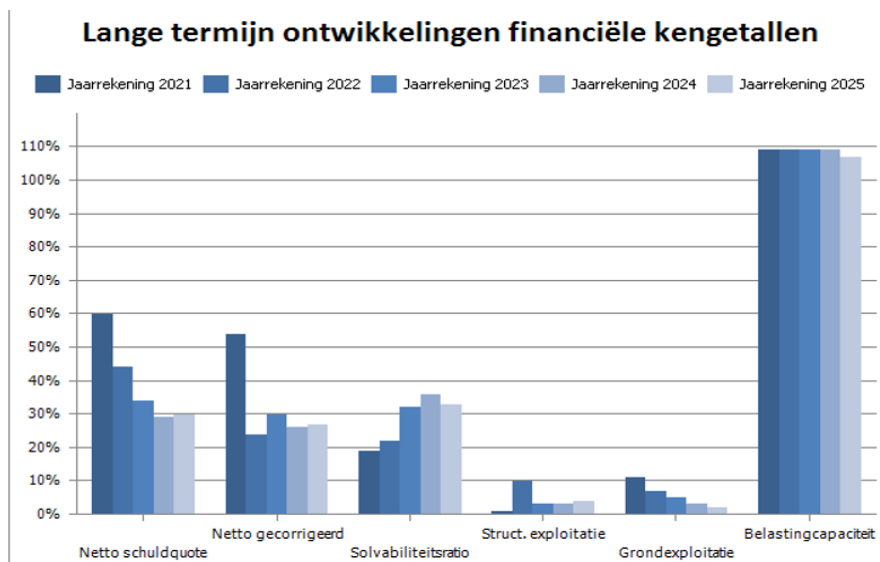
Om de overzichten bij het 'financieel terugkijken' duidelijk en eenvoudig te houden, zijn ze compact opgezet. Een uitwerking van de compacte opzet is dat er geen toelichting is op het volledige bedrag aan verschillen bij de lasten, baten en het saldo. Net zoals in voorgaande jaren laten we, zoals hierboven beschreven, de meerjarige incidentele projecten en andere niet beïnvloedbare posten buiten beschouwing. Eventuele verschillen op deze posten worden hieronder toegelicht.

Dit leidt ertoe dat bij diverse afwijkingen staat vermeld dat de afwijking wordt verklaard door de incidentele projecten. Dit kan voor de raad toch aanleiding zijn om meer te willen weten om welke afwijkingen dit gaat en hoe die zijn ontstaan. Mogelijk geeft dat een rode draad die aandacht behoeft.

4.4. Ontwikkeling financiële positie

Het college toont de ontwikkeling van de financiële kengetallen in meerjarig perspectief wat waardevolle informatie is. Zowel de netto (gecorrigeerde) schuldquote als de solvabiliteit ontwikkelen zich licht negatief t.o.v. de JV 2024. De indicatoren scoren in de risico categorieën A en B van de provincie wat duidt op een gezonde financiële positie.

Op pagina 133 neemt het college de verplichte financiële kengetallen op. Net als in de begroting zijn deze niet voorzien van een norm en/of vergelijking. Het college geeft wel als richting mee dat een bepaald kengetal beter wordt als deze hoger of lager is waarbij het vooral belangrijk is om de trend te zien. Het college nam deze historische trend ook op wat meerwaarde heeft.

- De netto schuldquote en de netto (gecorrigeerde) schuldquote zijn verbeterd als gevolg van aflossingen op langlopende en kortlopende leningen.
- Als gevolg van hogere onttrekkingen uit reserves dan stortingen in de algemene reserve door positieve rekeningresultaten daalt in 2025 het eigen vermogen en daarmee de solvabiliteitsratio.
- De structurele exploitatieruimte is positief vanwege een voordelig structureel resultaat. Voor een nadere toelichting op het structurele resultaat wordt verwezen naar 4.2.3 [Incidentele baten en lasten](#).
- De boekwaarde van de voorraad grond in exploitatie is gedaald door verkoop van gronden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.7 [Grondbeleid](#).
- De belastingcapaciteit is de laatste jaren constant, met een kleine daling in 2025.

Deze grafiek laat zien dat de netto (gecorrigeerde) schuldquote en solvabiliteit t.o.v. de JV 2024 licht negatief ontwikkelen.

De provinciale toezichthouders hanteren signaalwaarden om een gemeente, aan de hand van de financiële kengetallen, op financiële gezondheid te beoordelen. Daarvoor geldt de onderstaande tabel

Tabel 1: Specificering Financiële Kengetallen naar Categorie

Financieel Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	van 95% t/m 105%	> 105%

Almelo valt voor de kengetallen nog altijd in categorie A en B wat op een gezonde financiële positie duidt.

4.5. Programmamiddelen

De programmamiddelen zijn t/m 2025 voor 46% besteed. Op dat moment is 75% van de looptijd verstreken. Dit leidt tot de vraag of de programma's nog een volledige besteding van budgetten gaan kennen.

De onderstaande tabel toont de besteding van de programmamiddelen.

programma	budget	besteed
1	1.600	446
2	1.600	779
3	1.565	991
4	1.675	799
5	1.600	681
totaal	8.040	3.696

Bedragen * € 1.000

Deze besteding bedraagt 46%. De looptijd van de programma's is voor 75% verstreken. De vraag is of het restant van de middelen nog binnen de resterende looptijd van het programma wordt uitgegeven of dat het college een verlenging van de looptijd van de programma's ziet?

4.6. Budgetoverheveling

In de slotrapportage 2025 stelt het college een bedrag van € 1,9 miljoen aan budgetoverheveling voor. Dit bedrag blijft daarmee buiten het jaarrekeningresultaat 2025.

Jaarlijks zijn er activiteiten die door omstandigheden niet tot uitvoering komen c.q. niet afgerond worden. Daardoor blijkt er ook budget niet besteed. Uitvoering schuift door naar het volgende jaar, daarom is het gewenst om ook het budget mee te nemen. Het college deed daarvoor een voorstel tot budgetoverheveling in de slotrapportage.

Budgetoverheveling 2025-2026	Omschrijving	Bedrag
Soortenmanagementplan	Looptijd verlengd. Middelen aanhouden in de reserve overlopende werken.	436
Basis op orde	Looptijd verlengd. Middelen aanhouden in de reserve overlopende werken.	395
Integraal evenementenbeleid	Looptijd verlengd. Middelen aanhouden in de reserve overlopende werken.	178
Wet kwaliteitsborging	Looptijd verlengd. Middelen aanhouden in de reserve overlopende werken.	130
Pilot fietsparkeren	Doteren en onttrekken aan reserve overlopende werken.	616
Flanken Koers Binnenstad	Doteren en onttrekken aan reserve overlopende werken.	65
Vroegsignalering problematische schulden	Storten in reserve overlopende werken en verhogen van de lasten in begroting 2026 op hoofdtaakveld 6 Sociaal domein.	114
Totaal		1.934

Bedragen x 1.000 euro

Het bedrag van de budgetoverheveling 2025 is hoger dan de bedragen in de JV 2024 en JV 2023. Oorzaken voor het doorschuiven zoals genoemd in de slotrapportage zijn divers zoals omvang van de activiteiten, niet beschikbaar zijn van de benodigde expertise en onvoorziene omstandigheden (zoals constructieonderzoek bij het fietsparkeren).

4.7. Resultaatbestemming

Het (netto) volledige saldo van de JV 2025 wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

Op pagina 11 van de jaarverantwoording staat de onderstaande tabel:

1.2.3 Resultaatbestemmingen

In onderstaande tabel staan de resultaatbestemmingen waarvoor bij deze jaarverantwoording instemming wordt gevraagd. Via de slotrapportage 2025 is reeds een bedrag van 1,9 miljoen euro overgeheveld naar 2026.

Te bestemmen resultaat	Bedrag	N/V
Resultaat jaarverantwoording 2025	-14.989	V
Totaal te bestemmen resultaat	-14.989	V

Bedragen x 1.000 euro

Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag	N/V
Reserveringen Decemercirculaire 2025	Dotatie aan de reserves overlopende werken en stadsontwikkeling + begroten lasten en onttrekkingen begroting 2026.	852	N
Resultaat grondexploitaties ten laste van reserve stadsontwikkeling	Onttrekking aan reserve stadsontwikkeling	-2.790	V
Resultaat ontwikkelvastgoed ten laste van reserve stadsontwikkeling	Onttrekking aan reserve stadsontwikkeling	-94	V
Realisatiestimulans	Dotatie aan de reserve stadsontwikkeling	1.582	N
Overdracht boekwaarde rechtbank in grondexploitatie Westerdok	Onttrekking aan de reserve afschrijvingslasten	-766	V
Overdracht boekwaarde rechtbank in grondexploitatie Westerdok	Storting in de reserve stadsontwikkeling	766	N
Storting in de algemene reserve	Restant resultaat	15.439	N
Totaal resultaatbestemming		14.989	N

Bedragen x 1.000 euro

4.8. Rechtmatigheidsverantwoording

Het college nam de verplichte rechtmatigheidsverantwoording op in de JV 2025 en licht deze in de paragraaf bedrijfsvoering (pag. 151) toe:

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording	Afwijking	Totaal
A. Begrotingscriterium		
1A. Overschrijding lasten hoofdtaakveld	6.407	
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	110	
2. Niet geautoriseerde reserve mutaties	0	
1. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	0	
Subtotaal A. Begrotingsonrechtmatigheden	6.517	
<i>Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.</i>		3.304
<i>Totaal van de niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden</i>		3.213
B. Voorwaardencriterium		
3. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	7.702	
Subtotaal B. Voorwaardencriterium	7.702	
C. Misbruik- en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium		
4. Geen bevindingen	0	
Subtotaal C. M&O criterium	0	
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN = A+B+C		14.219
Waarvan acceptabel		3.304
Waarvan niet-acceptabel		10.915
Verantwoordingsgrens		
Verantwoordingsgrens vastgesteld door de raad (%)		2%
Totaal lasten exclusief toevoegingen aan de reserves		417.819
Verantwoordingsgrens (maximaal toelaatbare foutenmarge)		8.356

Bedragen x 1.000 euro

De rechtmatigheidsverantwoording laat zien dat de verantwoordingsgrens overschreden wordt. Deels komt dit door begrotingsonrechtmatigheden die “technisch” van aard c.q. een verplichtend karakter hebben (vormen voorzieningen). Het college geeft aan hoe ze dergelijke overschrijdingen voortaan wil voorkomen. Daarnaast is er voor € 7 miljoen ten onrechte niet Europees aanbesteed. [Goed om als raad meer informatie te verkrijgen van onderliggende oorzaken \(bewust, meerwerk, cumulatie\)](#). Ook hier benoemt het college verbeterpunten om dergelijke overschrijdingen in de toekomst te voorkomen c.q. te beperken. [Voor de raad is het de afweging of de genoemde maatregelen voldoende vertrouwen geven dat overschrijding van de verantwoordingsgrens in de toekomst wordt voorkomen.](#)

4.9. Resultaten in de paragrafen

Op de lokale heffingen is naast de ozb ook bij o.a. de parkeerbelasting een hogere opbrengst zichtbaar. Een hogere opbrengst dan geraamd was in de afgelopen vijf jaarrekeningen zichtbaar.

Lokale heffingen

Uit de tabel op pagina 127 blijkt dat aan lokale heffingen in 2025 € 451.000 meer is opgehaald dan geraamd. Het grootste verschil is te zien op de parkeerbelasting waar de raming met bijna 13% wordt overschreden. Voor een toelichting naar de verschillen verwijst het college naar de toelichtingen zoals die zijn opgenomen in de basisbegroting. De lezer moet daarbij weten dat de baten van de parkeerbelasting niet onder het taakveld 2.2 parkeren valt maar onder taakveld 0.63 baten parkeerbelasting. In de toelichting bij dat taakveld staat op pagina 89:

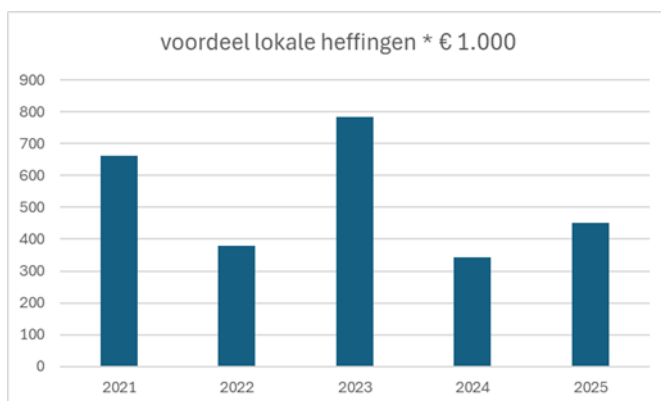
0.63 Parkeerbelasting

De parkeeropbrengsten laat een voordeel ongeveer 200 K zien, voornamelijk vanwege een hogere opbrengst bij de parkeergarages. De opbrengsten van straat parkeren en abonnementen zijn iets lager dan begroot. De opbrengsten van vergunningen en tegoedkaarten zijn daarentegen hoger.

De naheffing straat parkeren wordt niet begroot maar bedraagt bijna 85.000 euro.

De hogere opbrengst krijgt geen inhoudelijke duiding (er is een voordeel omdat er een hogere opbrengst was).

In 2024 waren de baten van de lokale heffingen € 344.000 hoger dan geraamd. Ook toen was de parkeerbelasting hierin de grootste component met een hogere baat van ruim 10%. In de begroting 2025 lijkt de raming daarop niet aangepast. In de jaarrekening 2023 was het voordeel op de lokale heffingen € 785.000, in jaarverantwoording 2022 € 379.000 en in de jaarverantwoording 2021 € 661.000.

Daarmee was er in de afgelopen jaren in de jaarverantwoording een structureel voordeel op de lokale heffingen. Dit kan een uitkomst zijn van voorzichtig ramen. Zoals eerder genoemd wordt voorzichtig ramen van lokale heffingen als één van de oorzaken gezien van voordelen bij de jaarrekening.

4.10 Grondexploitaties

Op pagina 164 valt in de paragraaf grondbeleid over de woningbouw het onderstaande te lezen:

De provincie en gemeenten in Twente hebben de Regionale Woonagenda Twente 2030 en Woondeals getekend. De essentie hierin is: harde en zachte plancapaciteit versnellen en nieuwe plannen ontwikkelen voor de bovenlokale opgave. De raad heeft besloten voor de woondeal te streven de ambitie van 3.400 tot 4.100 woningen tot en met 2034 te versnellen naar 2030. De Woondeal Twente is in 2025 herijkt met een ophoging van de opgave in Twente met 5.000 woningen tot en met 2030.

Binnenkort zullen wij u de resultaten aanbieden van het onderzoek dat wij naar het woonbeleid uitvoerden.

De onderstaande tabel (pag. 166) laat zien dat verkoop van kavels op de werklocaties achterbleven bij de raming. Met name de juridische procedure rond Rhijnbeek is daarvan de oorzaak

3.7.2 Actuele ontwikkelingen

In onderstaande tabel wordt de prognose voor 2025 afgezet tegen de werkelijk gerealiseerde verkopen.

Verkoopresultaten	Verkoop hectare	
	Begroot	Werkelijk
Werklocaties en overige		
Rohof	0,4	0,0
Rhijnbeek	4,3	0,0
Bedrijvenpark Twente Noord	2,1	1,2
Totaal werklocaties en overige	6,8	1,2

Voor de in 2025 ingestelde grondexploitaties wordt rekening gehouden met een extra verliesvoorziening van € 28,2 miljoen. Eind 2025 bedraagt het geïnvesteerde vermogen in de grondexploitatie € 42 miljoen. Zoals de onderstaande tabel (pag. 169) laat zien, wordt de komende jaren een bedrag aan kosten verwacht van ruim 275 miljoen. De omvang van dit bedrag maakt dat risico's op de grondexploitaties grote effecten kunnen hebben. [Het kan voor u als raad belangrijk zijn om het verloop van de grondexploitaties goed op te volgen. De auditcommissie zou hier een rol kunnen spelen.](#)

Twee grondexploitaties worden per 31-12-2026 afgesloten.

Prognose	Boekwaarde	Geraamde nog te maken		Eind	Geraamd eindresultaat		N/V
	31-12-2025	Kosten	Opbrengsten	jaar	Eindwaarde	Contante waarde	
Werklocaties							
Rohof	10.212			2025	10.212	10.212	N
Rhijnbeek	13.157	2.577	7.136	2028	8.598	8.102	N
Bedrijvenpark Twente Noord	2.747	3.049	3.655	2028	2.140	2.017	N
XL2	1.574	198.950	188.671	2041	11.853	8.635	N
Subtotaal werklocaties	27.690	204.575	199.462		32.803	28.965	N
Woningbouw							
Almelo Noord Oost	-7.942	10.879	15.633	2031	-12.696	-11.273	V
Heestveldsweg	-102	107		2026	5	4	N
Ary Schefferstraat	730	515	693	2027	552	530	N
Savornijn Lohmanstraat	129			2025	129	129	N
G.T. Rietveldstraat	-57	239		2026	182	179	N
Gravenstraat	39	440		2026	480	470	N
Parkbuurt	-1.171	6.999	8.884	2029	-3.056	-2.823	V
Schelfhorstdwarsweg	997	3.376	4.373	2027			
Hagengracht	4	470	479	2028	-4	-4	V
Westerdok	11.725	31.430	27.562	2035	15.593	12.792	N
Achter de Molen fase 1	4.203	13.634	9.419	2035	8.418	6.906	N
Wegeler	5.941	3.549	2.731	2030	6.759	6.122	N
Subtotaal woningen	14.497	71.638	69.773		16.361	13.031	N
Totaal	42.186	276.213	269.235		49.164	41.996	N

Bedragen * € 1.000,--

4.11 Opvolging aanbevelingen rekenkamer

Bij de behandeling van de JV 2024 is bij de raadstukken (raadsvergadering 24 juni 2025) als bijlage drie een opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer geplaatst. Bij de JV 2025 voegt het college wederom een dergelijke bijlage toe.